

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.:044 14/99-2601
Signatura: bd4rs102

Oblastní pracoviště č 04
Okresní pracoviště Plzeň - město

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/zařízení:	ZŠ a MŠ Černice
IZO	102 216 983
Ředitelka školy:	Mgr. Dagmar Rubášová
Zřizovatel:	Město Plzeň
Příslušný školský úřad:	Školský úřad Plzeň - město
Termín inspekce:	13. a 14. ledna 1999
Inspektoři:	Mgr. Marcela Šimková, Mgr. Lenka Rusnoková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Výroční zpráva školy za školní rok 1997/98, Řád školy, Vnitřní klasifikační řád, hospitační záznamy, tematické plány učitelů, vyhláška MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, vyhláška MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, vzdělávací program Obecná škola čj.12 035/97-20

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Výuka prvního stupně probíhá v budově původní černické „Tyršovy školy“ otevřené pro veřejnost roku 1896. V budově se nachází 6 tříd základní školy, 1 třída mateřské školy, jídelna a školní kuchyně. Prostorově velmi malá ředitelna je využívána jako sborovna i místnost pro přijímání návštěv. Školní družina nemá vlastní prostory.

Výuka tělesné výchovy probíhá v nově přistavené tělocvičně a na místním fotbalovém hřišti. V plánu je vytvoření sportovně relaxačního areálu na malém pozemku přiléhajícím ke školní budově.

Zřízení počítačové učebny ztroskotává na nedostatku volného místa.

Fond učebnic a učebních textů je široký a je stále doplňován a inovován.

Vybavení názornými pomůckami je vynikající. Množství didaktického materiálu získávají učitelé při pravidelných vzdělávacích akcích pro učitele projektu „Začít spolu“, další si vytvářejí sami.

Fond žákovské a učitelské knihovny je bohatý. Publikace jsou soustředěny v příručních knihovničkách ve třídách, žáci i učitelé s nimi soustavně pracují. Správci knihoven jsou určeni, knihy jsou evidovány.

Prostorové podmínky školy jsou nedostačující, materiálně-technické zabezpečení výuky je na vynikající úrovni.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin odpovídá psychohygienickým potřebám žáků. Netradiční způsob organizace výuky a učební styl plně respektuje vzdělávací potřeby a dispozice dětí, na učitele klade velké nároky.

V rámci velké přestávky jsou organizovány tělovýchovné aktivity v tělocvičně. Školní jídelna zabezpečuje pro přihlášené žáky svačiny a nápoje. Této služby využívá většina žáků školy.

Třídy jsou vybaveny novým žákovským nábytkem. Ve čtyřech třídách je netradiční zařízení vyrobeno podle návrhů učitelů a uspořádáno tak, aby vyhovovalo organizaci výuky podle projektu „Začít spolu“.

Koncepční výzdoba vnitřních prostor školy tvořená dětskými pracemi je zaměřena tematicky a mění se v souladu s ročním obdobím a událostmi v bohatém vnitřním životě školy i jednotlivých tříd.

Organizace výuky a vnitřního života školy je cíleně zaměřena na vytvoření příznivého prostředí a vstřícné atmosféry. Tuto oblast lze hodnotit jako příkladnou.

3 Hodnocení personálních podmínek

Ve škole působí pět vyučujících s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí ve smyslu vyhlášky MŠMT ČR č. 139/97 Sb. Jedna učitelka má vysokoškolské vzdělání jiného směru. Příslušné vzdělání si v současné době doplňuje studiem na Pedagogické fakultě Západočeské university. V mateřské škole a školní družině pracují dvě učitelky a dvě vychovatelky s plnou odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Personální podmínky pro výuku mají nadprůměrnou úroveň.

4 Plnění učebních osnov

Výchovně vzdělávací program probíhá podle vzdělávacího programu Obecná škola č.j.12 035/97-20. V rámci tohoto vzdělávacího programu je v první třídě, druhé a dvou třetích třídách realizován projekt „Začít spolu“. V průběhu konání inspekce nebylo zjištěno neplnění osnov.

Učební osnovy byly plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Výuka ve třídách začleněných do projektu „Začít spolu“ klade vysoké nároky na pedagogickou činnost učitelů, na jejich erudovanost, tvořivost, schopnost empatie a smysl pro organizování výukových činností. Příprava celého výukového dne je náročná i časově.

Výukový den probíhal způsobem daným projektem - ranní setkání v kruhu, ranní zpráva, práce v centrech aktivity, povinné a výběrové aktivity, společné hodnocení dne. Ve čtvrté a páté třídě byla práce organizována běžným způsobem.

Organizace činností ve všech sledovaných třídách byla promyšlená, nápaditá a tvořivá. Zvolené metody a formy práce byly efektivní, odpovídaly danému tématu. Byl kladen důraz na promyšlenou motivaci. Žáci jsou zvyklí na činnosti v lavicích, na koberci, na práci ve skupinách, projektové vyučování i na individuální úkoly. Vhodně byla zařazována relaxace. Celkově měla výuka výrazně činnostní charakter.

Žáci se aktivně účastnili procesu výuky, měli dostatečný prostor pro uplatnění své aktivity a iniciativy. Ve všech sledovaných třídách byli žáci vedeni ke spolupráci, k přemýšlení v souvislostech, hodnocení a sebehodnocení, k organizování vlastní práce a odpovědnosti za ni. Důraz byl kladen na vzájemnou komunikaci, na jasnou formulaci a vyjádření vlastních názorů a myšlenek, rozvoj představivosti a fantazie.

Při získávání prvních čtenářských zkušeností si žáci I. třídy dobře osvojili hůlkové písmo. Grafomotorické schopnosti dětí jsou správným způsobem upevňovány a procvičovány. Náviku rychlého čtení s porozuměním vyhovuje použitá genetická metoda čtení, která vede rychleji k cíli a žákům působí radost.

V rámci projektu „Začít spolu“ se ne vždy podařilo najít vyváženost mezi cíli výchovnými a vzdělávacími.

Ve třídách byla přátelská atmosféra vzájemné důvěry a bezpečí. Byl důsledně uplatňován partnerský vztah mezi učitelem a žáky, respektována individualita dítěte. Žáci byli neustále povzbuzováni a citlivým způsobem vedeni k radosti z každého i dílčího úspěchu.

Výuka byla výborně zabezpečena didaktickým materiálem.

Ve škole jsou cíleně vytvářeny předpoklady pro osobnostní rozvoj žáků a odpovídající výsledky v učení. Celkově bylo vyučování hodnoceno jako nadprůměrné.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Přijatý způsob výuky je založen na přesvědčení, že každé dítě může uspět. K tomu směřují metody a formy práce ve třídě, které berou v úvahu celou osobnost dítěte, podněcují žáka k aktivní účasti na vyučování a životě školy. Důsledně je rozvíjen charakter dítěte a podněcována aktivní spoluúčast rodiny na dění ve škole. Odpovědnost za vlastní vzdělávání je v žácích pěstována i „Smlouvami“ mezi žákem, rodiči a učiteli, které se týkají postupného zvládnutí učiva.

Žáci jsou spolutvůrci řádu školy - „Dohoda mezi žáky a učiteli“. Každá třída má podle svých potřeb a situace v kolektivu ještě vlastní vnitřní řád, který je sledován a respektován.

Praktickou ochranou před šikanováním je patronát páté třídy nad třídou první. Každý prvňáček má svého patrona, který se o něj stará při společných akcích školy i v průběhu dne.

Aktivní spoluúčast rodiny na výukových projektech a dění ve škole je cíleně plánována a daří se.

Pozitivní atmosféra školy je stimulující pro žáky s vývojovými poruchami učení. Z tohoto důvodu sem byli převedeni někteří žáci z jiných plzeňských základních škol.

Z 20 absolventů loňského pátého ročníku bylo 6 přijato na státní gymnázia, ostatní přešli na druhý stupeň základní školy.

V pozitivní atmosféře školy dostává každé dítě šanci uspět podle svých schopností. Tuto oblast lze hodnotit jako nadprůměrnou.

7 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

O vzdělávání, profesní i osobní růst učitelů vyučujících v rámci projektu Začít spolu systematicky pečuje nadace Open society Fund. Nadace podporuje pedagogy metodicky a zároveň zajišťuje odborné semináře a přednášky. V loňském školním roce se všichni učitelé zúčastnili letní týdenní školy pro program Začít spolu. Šest učitelů se zúčastnilo i dvoudenních seminářů pořádaných nadací OSF, jeden kurzu lektorů pro program Začít spolu.

Učitelé využívají i vzdělávací nabídky Pedagogického centra Plzeň. Tři vyučující absolvovali celoroční kurzy, devět jednodenní semináře.

V rámci jazykového vzdělávání dva učitelé navštěvují jazykovou školu, pět celoroční kurz společenské angličtiny.

Péči o další vzdělávání pedagogů lze hodnotit jako nadprůměrnou.

8 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Škola předkládá bohatou nabídku volnočasových aktivit vedených učiteli :

Míčové hry

Hra na kytaru

Angličtinu pro 1.a 2. třídu

Hru na zobcovou flétnu

Dramatický kroužek

Míčové hry, výuku hry na kytaru a Klubičko - pro dovedné ruce organizuje v prostorách školy Středisko volného času. Stolní tenis pořádá ve školní tělocvičně tělovýchovná jednota.

Podmínky pro upevňování pocitu sounáležitosti s obcí, školou a rodiči jsou vytvářeny řadou již tradičních akcí:

Týdenní projekt Vánoce s aktivní účastí rodičů

Vánoční koncert pro rodiče i veřejnost

Country bál pro rodiče a veřejnost

Dvoudenní projekt Velikonoce s aktivní účastí rodičů a veřejnosti

Letní slavnost

Kulturní vystoupení pro černické důchodkyně ke Dni matek

Pro černické ženy pořádá škola kurz aerobiku a jógy

V rámci jednotlivých tříd je pořádána řada projektů za aktivní účasti rodičů - např. Povolání, Rodina, Zvířátka, Indiáni, Letadlo, Odívání, Malá škola v přírodě, Po stopách Lomikara. Rodiče se zúčastnili i Drakiády, Karnevalu, Dětského dnu a třídních výletů.

